

Vejledende beskrivelse vedr. fjernvarmevirksomheders dækning af omkostninger ved etablering af nye fjernvarmeområder eller udvidelse af eksisterende fjernvarmeområder og forbrugernes tilslutningsbidrag

Indledning

NEKST-arbejdsgruppen *farvel til gas i danske hjem* har erfaret, at fjernvarmevirksomhedernes forskellige praksis for dækning af omkostninger ved etablering af nye og udvidelser af eksisterende fjernvarmeområder kan medføre store prisforskelle mellem eksisterende og nye fjernvarmekunder. Det kan dermed også påvirke tilslutningsprocenten i det nye fjernvarmeområde og være afgørende for, om projektet gennemføres. NEKST peger på, at det kan være udtryk for, at virksomhederne er i tvivl om, hvilke muligheder de har på området.

Energistyrelsen har udarbejdet en overordnet beskrivelse af mulighederne for at dække omkostninger ved etablering af nye fjernvarmeområder, herunder udvidelser af eksisterende fjernvarmeområder. Beskrivelsen er udarbejdet på baggrund af reglerne i varmforsyningsloven og praksis på området, som er udviklet ved Forsyningstilsynet.

Etablering eller udvidelse af nyt fjernvarmeområde

Fjernvarmevirksomheder vil have forskellige typer omkostninger forbundet med etablering og/eller udvidelse af et forsyningsområde, *jf. faktaboks 1*. Hvor store disse omkostninger er, afhænger af flere elementer, herunder hvorvidt der ud over investeringer i distributionsnet er behov for investeringer i transmissionsnet og produktionsanlæg.

Efter varmforsyningsloven er udgangspunktet, at den samlede virksomhed betragtes som én enhed. Dette gælder, uanset om virksomheden består af ét eller flere tekniske anlæg, og om der er fysisk forbindelse ved etablering af ledninger mellem forskellige forsyningsområder.

Dette indebærer, at omkostninger forbundet med etablering og/eller udvidelse af et forsyningsområde som udgangspunkt anses som værende en fælles omkostning, der vil skulle bæres af samtlige tilsluttede forbrugere, dvs. både de eksisterende og de nye.

Faktaboks 1: Typer af omkostninger ved etablering eller udvidelse af nyt fjernvarmeområde

Når fjernvarmevirksomheder skal etablere og/eller udvide et nyt fjernvarmeområde, vil der være en række omkostninger forbundet hermed. Disse vil typisk omfatte omkostninger forbundet med etablering eller udbygning af:

- Produktionsanlæg (anlæg, hvor varmeproduktionen finder sted)
- Transmissionsledninger (større ledninger, der forbinder forsyningsområder)
- Distributionsledninger (ledninger, som fremfører fjernvarmen inden for et forsyningsområde)
- Stikledninger (mindre ledninger, som fremfører fjernvarmen fra distributionsledningerne til den enkelte forbruger)
- Fjernvarmeanhed (brugerinstallation hos forbrugeren, som veksler varmen)

Undtagelsesmuligheder: prisdifferentiering for etableringsomkostninger

Reglerne i varmforsyningsloven giver mulighed for, at fjernvarmevirksomhederne kan fastsætte forskellige priser til enkelte forbrugere, grupper af forbrugere og geografiske områder, den såkaldte prisdifferentiering. Prisdifferentieringen skal være omkostningsbestemt. Prisforskellen skal således kunne begrundes i, at levering til en forbrugergruppe eller et geografisk område påfører virksomheden mindre omkostninger end en anden gruppe eller et andet område.

Denne mulighed kan efter den administrative praksis ved Forsyningstilsynet for eksempel anvendes, hvis udvidelsen alene må betragtes som en økonomisk fordel for det nye område eller nye forbrugere. I den situation vil hele eller dele af anlægsomkostningen til udvidelsen kunne bæres af de nye varmforgbrugere, konkret i form af højere priser, end de priser, som forbrugerne i det eksisterende område betaler. I praksis vil denne betaling typisk ske via opkrævning af et tillæg til det faste bidrag over en nærmere bestemt årrække.

Forsyningstilsynet har afgørelseskompetence

Fælles for ovennævnte gælder, at det er Forsyningstilsynet, der er tillagt afgørelseskompetence efter varmforsyningslovens prisregulering. Det betyder, at det i tilfælde af en konkret tilsynssag vedrørende priserne, tilkommer Forsyningstilsynet at vurdere, om en omkostning kan indregnes helt eller delvist i varmeprisen, herunder om opkrævning af forskellige priser, som følge af forskellige omkostninger, mellem eksisterende og nye forbrugere er sagligt og økonomisk begrundet.

Det bemærkes, at varmforsyningsloven derudover giver fjernvarmevirksomhederne mulighed for at indregne underskud fra tidligere perioder i varmeprisen. Fjernvarmevirksomheder kan i forbindelse med en væsentlig udbygning af forsyningsområdet i en periode køre med driftsmæssigt underskud, herunder med henblik på at sikre stabile priser. Det vil være op til en konkret vurdering, hvornår en udbygning er så væsentlig, at dette er muligt.

Tilslutningsbidrag ved en forbrugers tilslutning

Når en ejendom skal tilsluttes fjernvarmen, vil der være omkostninger forbundet med tilslutningen for den enkelte ejendoms ejer. Fjernvarmevirksomheder kan efter fast praksis opkræve et tilslutningsbidrag ved en forbrugers tilslutning.

Udgangspunktet er, at den enkelte forbruger betaler den fulde omkostning for fjernvarmevirksomheden i forbindelse med sin tilslutning.

Tilslutningsbidraget består af hhv. et investeringsbidrag, et stikledningsbidrag og et eventuelt byggemodningsbidrag. For yderligere beskrivelse af de forskellige bidrag henvises til faktaboks 2 nedenfor. I det følgende menes der med tilslutningsbidrag et investerings- og stikledningsbidrag.

Faktaboks 2: Tilslutningsbidrag – kort fortalt

Investeringsbidraget er den nye forbrugers betaling for at få del i fjernvarmevirksomhedens anlægskapacitet (bygninger, kedler, distributionsnet mv.). Det vil sige hele grundlaget for, at der kan leveres fjernvarme. Investeringsbidraget bør i henhold til det tidligere Energitilsyns princip om kostægte tarifiering være graderet efter den belastning af fjernvarmenettet, forbrugeren kan antages at udgøre.

Stikledningsbidraget er den nytillsluttede forbrugers betaling for den ledning, der fører fjernvarmevarmevandet fra distributionsledningen ind til forbrugers ejendom/privat grund. Nogle fjernvarmevirksomheder vælger at anvende en gennemsnitlig standardstikledningslængde, dvs. at der betales stikledningsbidrag uanset den faktiske længde.

Nogle fjernvarmevirksomheder har valgt at opkræve et standardiseret tilslutningsbidrag som et beløb, der både dækker investerings- og stikledningsbidrag, uanset husstørrelse og stikledningens længde.

Byggemodningsbidraget anvendes alene ifm. nye udstykningsområder. Byggemodningsbidraget skal helt eller delvist dække fjernvarmevirksomhedens omkostninger til etablering af gadeledninger i det nye udstykningsområde. Byggemodningsbidraget vedrører alene udgifter, som er relevante for selve udstykningsområdet. Byggemodningsbidraget skal som udgangspunkt opkræves hos den eller de, der bebygger ejendommene.

Tilslutningsbidraget skal som udgangspunkt være omkostningsægte for ikke at være urimeligt, dvs. at det skal afspejle den bagvedliggende omkostning, som forbrugers tilslutning konkret giver anledning til. Hertil kommer dog muligheden for, at fjernvarmevirksomhederne kan opkræve standardiserede tilslutningsbidrag.

Udover tilslutningsbidraget vil der være en omkostning forbundet med etablering af fjernvarmeenheden i selve bygningen, som typisk afholdes som en engangsomkostning for forbrugeren.

Undtagelsesmuligheder: nedsat tilslutningsbidrag eller tilbud om gratis tilslutning

Det er efter Forsyningstilsynets praksis muligt, at fjernvarmevirksomhederne i en afgrænset periode, eksempelvis i forbindelse med en (tilslutnings)kampagne, kan tilbyde nye forbrugere tilslutning mod betaling af nedsat tilslutningsbidrag eller tilbyde gratis tilslutning.

En tilslutning mod betaling af nedsat tilslutningsbidrag eller gratis tilslutning vil kunne ske, hvis udvidelsen af et fjernvarmeområde vil være en fordel for fjernvarmevirksomhedens samlede økonomi, herunder således også for de eksisterende forbrugere. Det skyldes, at der ved en øget tilslutning vil være flere forbrugere til at betale fjernvarmevirksomhedens faste omkostninger. En udvidelse vil eksempelvis kunne være en fordel for de eksisterende forbrugere, hvis der er eksisterende grundlastkapacitet til rådighed, som derved kan udnyttes. Dog må de økonomiske tilslutningsvilkår for de nye forbrugere *på sigt* ikke forringe den økonomiske situation for de eksisterende, allerede tilsluttede forbrugere.

Det vil i første omgang være op til fjernvarmevirksomhederne at foretage den økonomiske vurdering af, om der er mulighed og grundlag for et helt eller delvist nedsat tilslutningsbidrag. Forsyningstilsynet vil konkret kunne vurdere dette i forbindelse med en eventuel tilsynssag.

Henvisning til øvrige udtalelser

Der er i den administrative praksis ved Forsyningstilsynet (tidligere Energitilsynet) taget stilling til omkostninger forbundet med udvidelse og etablering af forsyningsområder, herunder også muligheden for hel eller delvis opkrævning af tilslutningsbidrag hos den enkelte forbruger. I Forsyningstilsynets og Energiklagenævnets afgørelsesdatabaser, kan der fremsøges konkrete afgørelser på området